

αὕτη ἐστὶ, διὰ μέσης τῆς ἀοικήτου διὰ καῦμα γενῆ τεταμένη, 132. οὐκ οὔσα μέρος τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης. Ὁ δὲ γεωγράφος ἐπισκοπεῖ ταύτην μόνην τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην. Αὕτη δ' ἀφορίζεται πέρασι, νοτίῳ μὲν τῷ διὰ τῆς Κινναμωμοφόρου παραλλήλῳ, βορείῳ δὲ τῷ διὰ τῆς Ἰέρνης· οὔτε δὲ τὰς τοσαύτας οἰκίσεις ἐπιτέον, ὅσας ὑπαγορεύει τὸ λεχθὲν μεταξύ διάστημα· οὔτε πάντα τὰ φαινόμενα θετέον, μεμνημένοις τοῦ γεωγραφικοῦ σχήματος. Ἄρκτεον δ', ὡσπερ Ἰππαρχος, ἀπὸ τῶν νοτίων μερῶν.

Φησὶ δὴ τοῖς οἰκοῦσιν ἐπὶ τῷ διὰ τῆς Κινναμωμοφόρου παραλλήλῳ, ὅς ἀπέχει τῆς Μερῆς τρισχιλίους σταδίους πρὸς νότον, τούτου δ' ὁ ἰσημερινὸς ὀκτακισχιλίους καὶ ὀκτακοσίους, εἶναι τὴν οἰκῆσιν ἐγγυτάτω μέσην τοῦ τε ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ τοῦ κατὰ Συήνην· ἀπέχειν γὰρ τὴν Συήνην πεντακισχιλίους τῆς Μερῆς. Παρὰ δὲ τούτοις πρώτοις τὴν μικρὰν ἄρκτον ὅλην ἐν τῷ ἀρκτικῷ περιέχεσθαι, καὶ αἰεὶ φαίνεσθαι· τὸν γὰρ ἐπ' ἄκρας τῆς οὐράς λαμπρὸν ἀστέρα, νοτιώτατον ὄντα, ἐπ' αὐτοῦ ἰδρῦσθαι τοῦ ἀρκτικοῦ κύκλου· ὡς ἐφ' ἀπτεσθαι τοῦ ὀρίζοντος. Τῷ δὲ λεχθέντι μεσημβρινῷ παραλλήλῳ πως παράκειται ἔωθεν ὁ Ἀράβιος κόλπος· τούτου δ' ἔκβασις 133. εἰς τὸ ἔξω πέλαγος ἢ Κινναμωμοφόρος ἐστίν, ἐφ' ἧς ἢ τῶν ἐλεφάντων ἐγίνετο θήρα τὸ παλαιόν. Ἐκπίπτει δ' ὁ παραλλήλος οὗτος, τῇ μὲν ἐπὶ τοὺς νοτιωτέρους μικρὸν τῆς Ταπροβάνης, ἢ ἐπὶ τοὺς ἐσχάτους οἰκοῦντας· τῇ δ' ἐπὶ τὰ νοτιώτατα τῆς Λιβύης.

Τοῖς δὲ κατὰ Μερῆν καὶ Πτολεμαίδα τὴν ἐν τῇ Τρωγλοδυτικῇ ἢ μεγίστῃ ἡμέρα ὥρῶν ἰσημερινῶν ἐστὶ τρισκαίδεκα· ἐστὶ δ' αὕτη ἢ οἰκῆσις μέση πως τοῦ τε ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ δι' Ἀλεξανδρείας, παρὰ χιλίους καὶ ὀκτακοσίους, τοὺς πλεονάζοντας πρὸς τῷ ἰσημερινῷ. Διήκει δ' ὁ διὰ Μερῆς παραλλήλος τῇ μὲν

133. δι' οὐ γνωρίμων μερῶν, τῇ δὲ διὰ τῶν ἄκρων τῆς Ἰνδικῆς. Ἐν δὲ Συήνῃ καὶ Βερενίκῃ τῇ ἐν τῷ Ἀραβίῳ κόλπῳ, καὶ τῇ Τρωγλοδυταῖ, κατὰ Θερινὰς τροπὰς ὁ ἥλιος κατὰ κορυφῆς γίγνεται ἢ δὲ μακροτάτη ἡμέρα ὥρων ἰσημερινῶν ἔστι τρισκαίδεκα καὶ ἡμιωρίου· ἐν δὲ τῷ ἄρκτικῷ φαίνεται καὶ ἡ μεγάλη ἄρκτος ὅλη σχεδὸν τι, πλὴν τῶν σκελῶν καὶ τοῦ ἄκρου τῆς οὐράς, καὶ ἐνὸς τῶν ἐν τῷ πλινθίῳ ἀσέρων. Ὁ δὲ διὰ Συήνης παράλληλος τῇ μὲν διὰ τῆς τῶν Ἰχθυοφάγων τῶν κατὰ τὴν Γεδρωσίαν καὶ τῆς Ἰνδικῆς δείκει, τῇ δὲ διὰ τῶν νοτιωτέρων Κυρήνης πεντακισχίλις σαδίοις παρὰ μικρόν.

Ἀπασι δὲ τοῖς μεταξὺ κειμένοις τοῦ τε τροπικοῦ καὶ τοῦ ἰσημερινοῦ κύκλου μεταπίπτουσιν αἱ σκιαὶ ἐφ' ἑκάτερα, πρὸς τε ἄρκτους καὶ μεσημβρίαν· τοῖς δ' ἀπὸ Συήνης ἐκ τοῦ Θερينوῦ τροπικοῦ πρὸς ἄρκτους πίπτουσιν αἱ σκιαὶ κατὰ μεσημβρίαν καλοῦνται δ' οἱ μὲν ἀμφίσκιοι, οἱ δ' ἑτερόσκιοι. Ἔστι δὲ τις καὶ ἄλλη διαφορὰ τοῖς ὑπὸ τῷ τροπικῷ, ἣν προείπομεν ἐν τῷ περὶ τῶν ζωνῶν λόγῳ. Αὕτῃ τε γὰρ ἔστι διάμμος, καὶ σιλοφιοφόρος, καὶ ξηρὰ, τῶν νοτιωτέρων μερῶν εὐύδρων τε καὶ εὐκάρπων ὄντων.

Ἐν δὲ τοῖς τοῦ δι' Ἀλεξανδρείας καὶ Κυρήνης νοτιωτέροις ὅσον τετρακοσίοις σαδίοις, ὅπου ἡ μεγίστη ἡμέρα ὥρων ἔστι ἰσημερινῶν δεκατεττάρων, κατὰ κορυφὴν γίγνεται ὁ ἄρκτουῖρος, μικρόν ἐκκλίνων πρὸς νότον. Ἐν δὲ τῇ Ἀλεξανδρείᾳ ὁ γνώμων λόγον ἔχει πρὸς τὴν ἰσημερινὴν σκιάν, ὃν ἔχει τὰ πέντε πρὸς ἑπτὰ. Καρχηδόνος δὲ νοτιώτεροί εἰσι χιλίοις καὶ τετρακοσίοις σαδίοις, καὶ Ἀλεξανδρείας δὲ νοτιώτεροι· εἴπερ ἐν Καρχηδόνι ὁ γνώμων λόγον ἔχει πρὸς τὴν ἰσημερινὴν σκιάν, ὃν ἔχει τὰ ἑνδεκα πρὸς τὰ ἑπτὰ. Δείκει δ' ὁ παράλληλος οὗτος τῇ μὲν διὰ Κυρήνης καὶ τῶν νοτιωτέρων Καρχηδόνος, ἑννακοσίοις σαδίοις, μέχρι Μαυρουσίας μέσης· τῇ δὲ δι' Αἰγύπτου καὶ κοιλῆς Συρίας

καὶ τῆς ἄνω Συρίας, καὶ Βαβυλῶνος, καὶ Σουσιάδος, Περσίδος, 134. Καρμανίας, Γεδρωσίας τῆς ἄνω, μέχρι τῆς Ἰνδικῆς.

Ἐν δὲ τοῖς περὶ Πτολεμαίδα τὴν ἐν τῇ Φοινίκῃ, καὶ Σιδόνα, καὶ Τύρον, ἡ μεγίστη ἡμέρα ἐστὶν ὠρῶν ἰσημερινῶν δεκατετάρων καὶ τετάρτου· βορειότεροι δ' εἰσὶν οὗτοι Ἀλεξανδρείας μὲν, ὡς χιλίους ἑξακοσίοις σταδίους, Καρχηδόνας δὲ ὡς ἑπτακοσίοις. Ἐν δὲ τῇ Πελοποννήσῳ καὶ περὶ τὰ μέσα τῆς Ροδίας καὶ περὶ Σάυνθον τῆς Λυκίας, ἡ τὰ μικρῶ νοτιώτερα, καὶ ἔτι τὰ Συρακουσίων νοτιώτερα τετρακοσίοις σταδίους, ἑνταῦθα ἡ μεγίστη ἡμέρα ἐστὶν ὠρῶν ἰσημερινῶν δεκατετάρων καὶ ἡμίσεος· ἀπέχουσι δ' οἱ τόποι οὗτοι Ἀλεξανδρείας * μὲν * τρισχιλίους ἑξακοσίοις τετραράκοντα. Διήκει δ' ὁ παράλληλος οὗτος, κατ' Ἐρατοσθένη, διὰ Καρίας, Λυκαονίας, Καταονίας, Μηδίας, Κασπίων πυλῶν, Ἰνδῶν τῶν κατὰ Καύκασον.

Ἐν δὲ τοῖς περὶ Ἀλεξανδρείαν μέρεσι τῆς Τρωάδος, κατ' Ἀμφίπολιν, καὶ Ἀπολλωνίαν τὴν ἐν Ἠπείρῳ, καὶ τοὺς Ῥώμης μὲν νοτιωτέρους, βορειότερους δὲ Νεαπόλεως, ἡ μεγίστη ἡμέρα ἐστὶν ὠρῶν ἰσημερινῶν δεκαπέντε. Ἀπέχει δὲ ὁ παράλληλος οὗτος τοῦ μὲν δι' Ἀλεξανδρείας τῆς πρὸς Αἰγύπτῳ ὡς ἑπτακισχιλίους σταδίους πρὸς ἄρκτον· τοῦ δ' ἰσημερινοῦ ὑπὲρ δυσμυρίους ὀκτακισχιλίους ὀκτακοσίοις· τοῦ δὲ διὰ Ρόδου τρισχιλίους τετρακοσίοις· πρὸς νότον δὲ Βυζαντίου καὶ Νικαίας καὶ τῶν περὶ Μασσαλίαν χιλίους πεντακοσίοις. Μικρὸν δ' ἀρκτικώτερός ἐστὶν ὁ διὰ Λυσιμαχίας, ὃν φησὶν Ἐρατοσθένης διὰ Μυσίας εἶναι καὶ Παφλαγονίας, καὶ τῶν περὶ Σινώπην, καὶ Ὑρκανίαν, καὶ Βάκτρα.

Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸ Βυζάντιον ἡ μεγίστη ἡμέρα ὠρῶν ἐστὶν ἰσημερινῶν δεκαπέντε καὶ τετάρτου· ὁ δὲ γνώμων πρὸς τὴν σκιὰν λόγον ἔχει ἐν τῇ θερινῇ τροπῇ, ὃν τὰ ἑκατὸν εἴκοσι πρὸς τεσσαράκοντα δύο, λείποντα πέμπτῳ. Ἀπέχουσι δ' οἱ τόποι

134. οὔτοι τοῦ διὰ μέσης τῆς Ροδίας περί τετρακισχιλίους καὶ ἑννακοσίους, τοῦ δ' ἰσημερινοῦ ὡς τρισμυρίους τριακοσίους. Εἰσπλεύσασι δὲ εἰς τὸν Πόντον, καὶ προελθούσιν ἐπὶ τὰς ἄρκτους ὅσον χιλίους καὶ τετρακοσίους, ἡ μεγίστη ἡμέρα γίνεται ὥρων ἰσημερινῶν δεκαπέντε καὶ ἡμίσεως. Ἀπέχουσι δ' οἱ τόποι οὔτοι ἴσον ἀπὸ τε τοῦ πόλου καὶ τοῦ ἰσημερινοῦ κύκλου, καὶ ὁ ἀρκτικός κύκλος κατὰ κορυφὴν αὐτοῖς ἐστίν, ἐφ' οὗ κείται ὁ τε ἐν τῷ τραχήλῳ τῆς Κασσιεπείας, καὶ ὁ ἐν τῷ δεξιῷ ἀγκῶνι τοῦ Περσέως, μικρῶ βόρειότερος ὢν.

Ἐν δὲ τοῖς ἀπέχουσι Βυζαντίου πρὸς ἄρκτον ὅσον τρισχιλίους ὀκτακοσίους, ἡ μεγίστη ἡμέρα ἐστίν ὥρων ἰσημερινῶν δεκαἑξή. ἡ οὖν δὴ Κασσιεπεία ἐν τῷ ἀρκτικῷ φαίνεται. Εἰσὶ δ' οἱ τόποι οὔτοι περί Βορυσθένη καὶ τῆς Μαιώτιδος τὰ νότια ἀπέχουσι δὲ τοῦ ἰσημερινοῦ περί τρισμυρίους τετρακισχιλίους ἑκατόν. Ὁ δὲ κατὰ τὰς ἄρκτους τόπος τοῦ ὀρίζοντος ἐν ὄλαις σχεδόν τι ταῖς Θερναῖς νυξὶ παραυγάζεται ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀπὸ δύσεως ἕως καὶ ἀνατολῆς ἀντιπεριεσπόμενου τοῦ φωτός. Ὁ γὰρ Θερινὸς τροπικὸς ἀπέχει ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος, ἑνὸς ζωδίου ἡμισυ καὶ δωδέκατον τοσοῦτον οὖν καὶ ὁ ἥλιος ἀφίξεται τοῦ ὀρίζοντος κατὰ τὸ μεσονύκτιον. Καὶ παρ' ἡμῶν δὲ τοσοῦτον τοῦ ὀρίζοντος ἀπασχῶν, πρὸ τοῦ ὄρθρου καὶ μετὰ τὴν ἑσπέραν ἤδη καταυγάζει τὸν περί τὴν ἀνατολὴν ἢ τὴν δύσιν αἶρα. Ἐν δὲ ταῖς χειμεριναῖς ἡμέραις ὁ ἥλιος τὸ πλεῖστον μετεωρίζεται πήχεις ἑννέα. Φησὶ δ' Ἐρατοσθένους τούτους τῆς Μερύης διέχειν μικρῶ πλείους, ἢ δισμυρίους τρισχιλίους. Διὰ γὰρ Ἑλλησπόντου εἶναι μυρίους ὀκτακισχιλίους, εἶτα πεντακισχιλίους εἰς Βορυσθένη. Ἐν δὲ τοῖς ἀπέχουσι τοῦ Βυζαντίου σαδίου περί ἑξακισχιλίους τριακοσίους, βόρειοτέροις οὔσι τῆς Μαιώτιδος, κατὰ τὰς χειμερινὰς ἡμέρας μετεωρίζεται τὸ πλεῖστον ὁ ἥλιος ἐπὶ πήχεις ἕξ· ἡ δὲ μεγίστη ἡμέρα ἐστίν ὥρων δεκαεπτά.

Τὰ δ' ἐπέκεινα, ἤδη πλησιάζοντα τῇ ἀουκίτῳ διὰ ψύχος, οὐκ 135.
 ἔτι χρήσιμα τῷ γεωγράφῳ ἔσιν. Ὁ δὲ βουλόμενος καὶ ταῦτα
 μαθεῖν, καὶ ὅσα ἄλλα τῶν οὐρανίων Ἰππαρχος μὲν εἴρηκεν,
 ἡμεῖς δὲ παραλείπομεν, διὰ τὸ τρανώτερα εἶναι τῆς νῦν προ-
 κειμένης πραγματείας, παρ' ἐκείνου λαμβανέτω. Τρανώτερα δ'
 ἐσὶ καὶ τὰ περὶ τῶν περισκίων καὶ ἀμφισκίων καὶ ἑτεροσκίων,
 ἃ φησι Ποσειδώνιος. Ὅμως γε καὶ τούτων τό γε τοσοῦτον
 ἐπιμνησέον, ὥστε τὴν ἐπίνοιαν διασαφήσαι, καὶ πῆ χρήσιμον
 πρὸς τὴν γεωγραφίαν, καὶ πῆ ἄχρηστον. Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν ἀφ'
 ἡλίου σκιῶν ὁ λόγος ἔσιν, ὁ δ' ἥλιος πρὸς αἴσθησιν κατὰ παραλ-
 λήλου φέρεται, καθ' οὗ καὶ ὁ κόσμος παρ' οἷς καθ' ἐκάστην
 κόσμου περιστροφὴν ἡμέρα γίνεται καὶ νύξ, ὅτε μὲν ὑπὲρ γῆς
 τοῦ ἡλίου φερομένου, ὅτε δ' ὑπὸ γῆν, παρὰ τούτοις οἱ τε ἀμφί-
 σκιοι ἐπινοοῦνται καὶ οἱ ἑτερόσκιοι. Ἀμφίσκιοι μὲν, ὅσοι κατὰ
 μέσον ἡμέρας, τοτὲ μὲν ἐπὶ τὰδε πιπτούσας ἔχουσι τὰς σκιάς,
 ὅταν ὁ ἥλιος ἀπὸ μεσημβρίας τῷ γνώμονι προσπίπτῃ τῷ ὀρθῷ
 πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἐπίπεδον· τοτὲ δ' εἰς τὸναντίον, ὅταν ὁ
 ἥλιος εἰς τὸναντίον περιστῇ· τοῦτο δὲ συμβέβηκε μόνοις τοῖς
 μεταξὺ τῶν τροπικῶν οἰκοῦσιν. Ἐτερόσκιοι δ', ὅσοις ἢ ἐπὶ τὴν
 ἄρκτον αἰεὶ πίπτουσιν, ὥσπερ ἡμῖν, ἢ ἐπὶ τὰ νότια, ὥσπερ τοῖς
 ἐν τῇ ἑτέρᾳ εὐκράτῳ ζώνῃ οἰκοῦσι. Τοῦτο δὲ συμβαίνει πᾶσι 136.
 τοῖς ἐλάττονα ἔχουσι τοῦ τροπικοῦ τὸν ἀρκτικόν. Ὅταν δὲ τὸν
 αὐτὸν, ἢ μείζονα, ἀρχὴ τῶν περισκίων ἐσὶ, μέχρι τῶν οἰκούν-
 των ὑπὸ τῷ πόλῳ. Τοῦ γὰρ ἡλίου καθ' ὅλην τὴν τοῦ κόσμου
 περιστροφὴν ὑπὲρ γῆς φερομένου, δηλονότι καὶ ἡ σκιά κύκλῳ
 περινεχθήσεται περὶ τὸν γνώμονα· καθ' ὃ δὴ καὶ περισκίους
 αὐτοὺς ἐκάλεσεν, οὐδὲν ὄντας πρὸς τὴν γεωγραφίαν· οὐ γὰρ
 ἔστι οἰκίσιμα ταῦτα τὰ μέρη διὰ ψύχος· ὥσπερ ἐν τοῖς πρὸς
 Πυθῆαν λόγοις εἰρήκαμεν. Ὡς' οὐδὲ τοῦ μεγέθους τῆς ἀουκίτου

176 ΣΤΡΑΒΩΝ. ΓΕΩΓΡΑΦ. ΒΙΒΛ. ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

156. ταύτης φροντισέον ἐκ τοῦ λαβεῖν, ὅτι οἱ ἔχοντες ἀρκτικὸν τὸν τροπικὸν, ὑποπεπτώκασι τῷ γραφομένῳ κύκλῳ ὑπὸ τοῦ πόλου τοῦ ζωδιακοῦ, κατὰ τὴν τοῦ κόσμου περιστροφὴν ὑποκλιμέ-νου τοῦ μεταξύ διαστήματος, τοῦ τε ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ τρο-πικοῦ, τεττάρων ἐξηκοσῶν τοῦ μεγίστου κύκλου.

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΚΟΥ